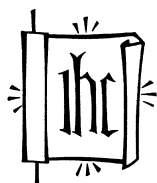

TJUGOANDRA SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA DUOVIGINTI

Text: Markus 4: 21-25. Asbjörn Hjorthaug

Jesus tegner i dag opp for oss et bilde eller en situasjon som kanskje er litt fremmed.

Når vi kommer inn fra en mørk høstkveld, så slår vi på bryteren og det blir lyst i rommet.

På Jesu tid hadde en oljelampe som en lykt og et lys i mørket. Når en så kommer inn så sier Jesus noe som er helt selvsagt at en plasserer ikke dette lyset inn under et kar eller en seng, men i en lysholder så rommet blir opplyst.

Vi slår fast at med lyset eller oljelampen så menes her Guds Ord. Salmisten har beskrevet det i salme 119:105: «Ditt ord er en lykt for min fot og et lys for min sti.» Men Jesus sier også om seg selv at «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.» Joh 8,12

I Sal 36,10 står det «i ditt lys ser vi lys.» I lyset av Guds Ord ser vi Guds Ord. Vi tolker skriften med skriftens egne ord. Det ordet som gjennomsyrer hele Skriften er Jesus Kristus, verdens lys.

Jesus stiller et spørsmål til oss som selv et lite barn kan svare på. Lampen settes selvsagt på den plass lyset skal stå. Om vi tenner et stearinlys, setter vi det i staken.

I samme kapittel i Markus evangeliet har Jesus fortalt lignelsen om Såmannen. Det er straks etter at han har forklart denne lignelsen for disiplene at vår tekst kommer inn. Han forklarer at såmannen sår ordet. Noe såkorn faller ved veien. Dette ordet kommer Satan og plukker fra dem. Det samme skjer med kornet på steingrunn. De hører ordet og blir glade, men det slår ikke rot og straks motgangen og forfølgelsen kommer faller de fra. Så var det noe som falt blant torner. De blir utsatt for verdens bekymringer og troen kveles. Så er det også korn som faller i den gode jord. De hører ordet og tar imot det i tro og bærer mye frukt. Guds Ord skal fram og opp og lyse for alle. Guds ord vender aldri tomt tilbake. «slik er mitt ord som går ut av min munn: Det vender ikke tomt tilbake til meg, men gjør det jeg vil og fullfører det jeg sender det til.» Jes 55,11

Hvem er så denne «en» som kommer inn med oljelampen? Det er Gud selv. Det er Gud som handler. Det er Gud som kommer med sitt ord til oss og han tar det fram så alle kan se og høre det. Han bruker oss som sine redskaper og han vil at alle skal få høre Ordet. «Da trådte Jesus fram og talte til dem: Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler» Matt 28,18-19. Ordren er at de skal døpe og lære og forkynne evangeliet. Gud sender ut sine vitner. Gud legger ord i deres munn. Den hellige Ånd virker tro når og hvor Gud vil, «han som vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne.» 1 Tim 2,4 Gud tar ansvar for sitt eget ord. Han våker over det og setter det i lysestaken. Han sørget for at hans ord ble skrevet ned og at vi i dag har Bibelen, Guds ord på trykk. «Han som sitter på tronen, sa: "Se, jeg gjør alle ting nye." Og han la til: "Skriv det ned, for dette er troverdige og sanne ord.» Åp 21,5

Gjennom profetene, evangelistene og apostlene ble Guds ord skrevet ned til oss. Han har gitt sitt ord til sin kirke for at det skal leses opp og forkynnes.

Dette ordet har den gode egenskap at det skaper mørket om til lys. Lysets oppgave er lyse opp alle mørke steder og gjøre det slik at vi ser. «For det finnes intet skjult uten at det skal bli synlig, intet hemmelig uten at det skal komme for dagen.» «Det jeg sier dere i mørket, skal dere tale i lyset; det dere får hvisket i øret, skal dere rope ut fra takene.» Matt 10,27 Den Hellige Ånds oppgave er å gjøre Guds ord kjent og forstått på alle språk.

Vi husker hva som skjedde på pinsedagen i Jerusalem, der Ånden fikk apostlene til å tale Guds ord på mange fremmede språk. Gud passer på sitt ord og sørger for at det stadig oversettes til nye språk.

Luther oversatte Bibelen på tysk folkespråk slik at alle kunne lese Guds Ord i Tyskland på det målet de talte. Å oversette Bibelen er en del av Misjonsbefalingen. Det er å sette lyset i staken.

I mange land er det stor mangel på bibler. Det er rett og slett stor hunger etter å få lese Guds ord. I våre land finnes det utrolig mange bibler. Bare i Norge selges det mer enn 100.000 bibler hvert eneste år. Men det hjelper så lite og ha mange bibler i familien om de ikke leses eller høres. «*Om noen har ører å høre med, så hør*» Det er en forutsetning for troen at en leser og hører Guds Ord. Om vi skal ha nytte og glede av Guds ord, må vi høre Guds Ord. Paulus sier i Rom 10,17: «*Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord.*» Hvorfor er det slik? Jesus sier i Joh. 6,63: «*Det er Ånden som gjør levende, kjøtt og blod duger ikke. De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv.*» Den Hellige Ånd bor i ordet. Guds ord er skaperord som skaper liv av døde. Han skapte verden av intet ved sitt ord. Slik gjenføder han oss mennesker som av naturen er døde i synd og overtredelser til nytt liv. Han stod foran graven til Lasarus som hadde vært død i fire dager. Så roper han at Lasarus må komme ut og Lasarus kommer ut levende. I dag har Jesus stått ved døpefonten og ropt Synneva: Kom ut! Så flyttes hun over i Guds rike. Slik roper han igjen og igjen til oss gjennom skriftemålet og nådens midler til oss alle: Kom ut! Kom til meg alle som bærer tunge bærer og jeg vil gi eder hvile. Jeg gir dere syndenes forlatelse og evig liv. Så tar Gud og flytter oss fra mørket til lyset, og vi får være lysets barn, Guds arvinger og barn. Det er Gud som handler. Han kaller oss, han frelser oss og gir oss troen i gave. Derfor er det så viktig at vi får høre ordet både for det å få troen, men også for å bevare troen.

Men Jesus legger til i dagens tekst: «*Pass på hva dere hører!*» Vi skal ikke høre hva som helst. Vi skal lytte til Guds Ord, men samtidig være klar over at det er mange som går rundt oss som vil forfalske Guds ord. Formaninger om å passe oss for falske profeter har alltid vært der. De vil nemlig ta Ordet ned fra lysestaken og sette det under et kar eller sengen og plassere sin egen ord der istedenfor.

«*Så sier Herren over bærskarene: Hør ikke på ordene til de profetene som profeterer for dere!*

De gjør dere tomme; de forteller om syn fra eget hjerte og ikke fra Herrens munn.» Jer. 23,16

Gang på gang advarer Jesus oss mot disse falske profetene. De tar Gud ord fra oss. Den falske lære har som hovedmål å få oss bort fra Ordets klare lys som er Kristus. Den falske lære viser seg oftest ved at den blader sammen lov og evangelium. Det er egenrettferdighetens vei der en selv vil være årsak til frelsen, der en kommer til kort satser en på Guds kjærlighet. Men skriften er klar, det er Jesus og han alene som er veien, livet og sannheten.

Hvordan skal så ordet forkynnes for å unngå at den falske lære trenger inn? Skriften taler til oss som lov og som evangelium. Dessuten at alt i Skriften peker mot og på Kristus. «*For i samme mål som dere selv måler opp med, skal det også måles opp til dere, og enda mer skal gis dere. For den som har, skal få. Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har.*» Hva mener Jesus med begrepet «mål»? Jesus sier her at den som har noe skal få mer, mens den som ikke har noe skal bli fratatt så å si alt. «*Sett alt inn på å stå din prøve overfor Gud! Vær en arbeider som ikke har noe å skamme seg over, men som legger fram sannhetens ord på rett måte.*» 2 Tim 2,15 Å bestå prøven er å legge fram sannheten i Guds ord på rett måte. Det er å forkynne lov og evangelium. Loven skal forkynnes i all sin grusomhet. Gud tåler ikke synd og den som synder skal dømmes til døden. Loven sier rett ut gjør dette, hold budene, ellers er du evig fortapt. Gud tolerer ikke synden. Lovens hensikt og oppgave er å forberede for evangeliet. Det skjer ved at alt vårt legges under synden og dommen. Vi er i oss selv ingen ting, ja døde i synd og overtredelser. Midt i dette mørket lyser evangeliet. Målene skal fylles opp med Guds nåde og barmhjertighet. Målene skal gjennom forkynnelsen fylles opp med evangeliet. Dette at Jesus har tatt alle våre synder på seg og sonet for den straffen vi skulle hatt. Det rette målet en måler opp med, er at en trøster seg til nåden alene. Jeg selv er uverdigg, men Gud er barmhjertigg mot meg arme syndere for Jesu skyld. Den har troen og som trøster seg til evangeliet som sin eneste redning, vil oppleve at Guds rike velsigner. Gud forteller deg igjen og igjen hvor elsket du er akkurat slik du er. Gud vet om at vi svikter og er troløse, men han svikter aldri og er alltid trofast. Vi svømmer i et hav av nåde, det blir aldri tomt. I sannhet har Gud gang på gang vist at «*For den som har, skal få*» og enda mer er i vente når vi kommer hjem til himmelen og får del i det evige livet. Men derimot den som ikke fortroster seg til Jesus og hans verk for oss og heller stoler på seg selv og sin egen rettferdigg, den skal miste all sin egenrettferdigg. Jesus forteller om en som kom inn i bryllupssalen i egne klær. Han ble kastet ut og mistet alt. «*For den som har, skal få. Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har.*» «*Jeg kommer snart. Hold fast på det du har, så ingen tar seierskransen fra deg!*» Ap 3,11 Amen